

ARISTO-, algemeen cultureel maandblad, verscheen te Oisterwijk (Noord-Brabant) van juni 1930 tot december 1964 (het laatste nummer verscheen pas in april 1965). In 1943 verbood de Duitse bezetter de verdere verschijning en in 1945-1946 verscheen het blad in de vorm van een aantal brochures beginnende met *Ten Beste*.

Tot de oprichters van *Aristo-* behoorden **Wouter Lutkie** en **A.G. van den Boogaard**. Lutkie leverde ook een aanzienlijke financiële bijdrage aan het voortbestaan van het blad. Als hoofdredacteur fungeerde aanvankelijk **August Cuypers**, bijgestaan door een nogal eens van samenstelling veranderende redactieraad, waar tot 1940 zitting in hadden: **Vincent Cleerdin**, **Arnold Meijer** (1934), **A.W. Aussems** en **J.C. Baak**. Na de oorlog voerde Lutkie de redactie met figuren als **L.A. van der Linden**, **H. van Gelre**, **W. Creemers**, **Ward Corsmit** en **W. Zaal**.

Het blad verdedigde een uitgesproken antidemocratische rooms-katholieke staatsleer (de herstelbeweging) en propageerde het Italiaanse fascisme en gedurende enige tijd het gedachtegoed van het **Verdinaso**. Het nationaal-socialisme wees men van de hand, maar ten aanzien van het **antisemitisme** was het blad op zijn minst dubbelzinnig, zoals blijkt uit bijdragen van Lutkie in de jaren 1940 en 1941 en

uit de medewerking voor en na de oorlog van een figuur als Albert Kuyle.

Tot 1940 berichtte het blad vrij veel over Vlaanderen en de V.B., maar het keerde zich tegen het Dietse ideaal dat gebaseerd was op de volksge-meenschap en tegen een op de romantiek geba-seerd taalnationalisme. Dit gebeurde in de jaren 1930 in een reeks bijdragen van H. Cuypers (jr.) (pseudoniem Criton). Na de oorlog besteedde het tijdschrift vrij veel aandacht aan de repressie in Vlaanderen. Tot de naoorlogse medewerkers uit Vlaanderen, vaak afkomstig uit Vlaams-nationalistische kringen, behoorden Corsmit, **Blanka Gijse-len** en Renée Lauwers (pseudoniem Reninca).

LITERATUUR: H. Cuypers (jr.) en A. Cuypers, *Critiek der Dietsche Beweging*, 1935; – W. Zaal, *De herstellere*, 1966; – L.M.H. Joosten, *Katholieken en fascisme in Nederland 1920-1940*, 1982²; – G.R. Zondergeld, *Een kleine troep vervuld van haat. Arnold Meijer en het Nationaal Front*, 1986; – H. Schipper, *Zwart en Nationaal Front*, 1986; – A. Venema, 'Van Gelre, vaandrager voor Lutkie?', in *SIC*, jg. 4, nr. 1-2 (1989), p. 81-94.

FRANK VAN BERNE EN PIETER VAN HEES